

## **Vastaus valtuustoaloitteeseen uusien sivistyskeskusten selvittäminen Etelä- ja Itä-Porvooseen**

### **Kasvun ja oppimisen lautakunta**

Kaupunki kiittää valtuustoaloitteesta sekä siinä esitetyistä näkökulmista, jotka koskevat perusopetuksen palveluverkon kehittämistä tilanteessa, jossa lapsimäärät vähenevät ja toiminnalliset edellytykset muuttuvat.

Aloitteessa esitetään kaksikielisten sivistyskeskusten mallia keinona turvata lähipalvelut, tehostaa tilankäyttöä ja vahvistaa kieliryhmien välistä yhteistyötä Etelä- ja Itä-Porvoossa. Aloitteessa viitataan myös muiden kuntien kokemuksiin ja todetaan, ettei lainsäädäntö sinänsä estä kielirajat ylittäviä ratkaisuja.

Porvoon kaupunginvaltuusto on tehnyt päätöksen 18.3.2026 § 18 Ilolan koulun lakkauttamisesta 1.8.2028. Kaupunginvaltuusto päätti lisäksi 17.6.2026 § 46 osana talouden vakauttamisohjelmaa Epoon koulun toiminnan lakkauttamisesta 1.8.2028 alkaen sekä koulun oppilaaksiottoalueen liittämisestä osaksi itäistä palvelualueutta. Päätös perustui oppilasmäärien kehityksen, taloudellisten vaikutusten, palveluverkon kokonaisuuden ja vaihtoehtoisten ratkaisujen arviointiin. Molempien päätösten valmistelussa tehtiin myös lapsivaikutusten arviointia Porvoon kaupungin ohjeistusten mukaisesti.

Kaksikielisten sivistyskeskusten perustamista Etelä- ja Itä-Porvooseen aloitteessa esitetyllä tavalla tulee arvioida seuraavien kokonaisvaltaisten näkökulmien kautta:

#### **1. Palveluverkkoratkaisuja koskevat ajantasaiset päätökset**

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkoa on Porvoossa tarkasteltu 2020-luvulla useita kertoja ja siitä on päätetty viime vuosina laajojen väestöennusteisiin, talouteen, tiloihin ja pedagogisiin tarpeisiin perustuvien selvitysten pohjalta. Näiden kokonaisratkaisujen katsotaan edelleen ohjaavan palveluverkon kehittämistä, eikä rinnakkaisten tai erillisten aluekohtaisten selvitysten käynnistämistä pidetä tässä vaiheessa tarkoituksenmukaisena.

Kaupunginvaltuuston kesällä 2026 tekemä päätös Epoon koulun toiminnan lakkauttamisesta perustui palveluverkon, oppilasmäärien, taloudellisten vaikutusten sekä vaihtoehtoisten ratkaisujen kokonaisarviointiin. Päätöksenteon yhteydessä arvioitiin myös mahdollisuuksia järjestää alueen palveluita nykyisistä ratkaisuista poikkeavalla tavalla. Käytettävissä olevien selvitysten perusteella ei kuitenkaan katsottu olevan perusteita käynnistää uusia investointeja tai palveluverkon laajentamiseen liittyviä hankkeita alueella.

Aloitteessa esitettyjä ratkaisuja ja niiden edellytyksiä on arvioitu useaan otteeseen osana kaupungin palveluverkkotarkasteluja sekä Epoon koulua koskevaa valmistelua vuonna 2026. Käytettävissä olevien selvitysten perusteella ei ole ilmennyt sellaisia uusia toiminnallisia, taloudellisia tai tilallisia perusteita, jotka edellyttäisivät uuden erillisen suunnittelu- ja kustannus selvityksen käynnistämistä.

Aloitteessa viitataan alueen kaavoituksen, rakentamisen edellytysten sekä kaupungin strategisten linjausten muutoksiin. Kaupunki on arvioinut myös näiden muutosten merkitystä palveluverkon kehittämisen näkökulmasta. Käytettävissä olevien tietojen perusteella kaavoituksen eteneminen, alueiden kehittämiseen liittyvät suunnitelmat tai muut toimintaympäristön muutokset eivät kuitenkaan muuta johtopäätöstä siten, että uuden erillisen

suunnittelu- ja kustannusselvityksen käynnistäminen kaksikielisistä sivistyskeskuksista olisi perusteltua.

## **2. Oppilasmäärien kehitys ja taloudelliset reunaehdot**

Oppilasmäärien lasku sekä suomen- että ruotsinkielisessä perusopetuksessa edellyttää kaupungilta erityistä huomiota toiminnan laadun turvaamiseen, ryhmäkokojen ja henkilöstöresurssien sopeuttamiseen sekä olemassa olevien tilojen tehokkaaseen ja tarkoituksenmukaiseen käyttöön. Uusien laajojen suunnitteluhankkeiden käynnistäminen ei tässä tilanteessa ole taloudellisesti perusteltua, eikä se tukisi kaupungin talousarvion eikä investointiohjelman tavoitteita.

## **3. Toiminnalliset ja pedagogiset näkökohdat**

Vaikka yhteisten tilojen ja yksittäisten yhteistyöratkaisujen toteuttaminen voi tuoda hyötyjä, uusien kaksikielisten sivistyskeskusten perustaminen edellyttäisi laajoja muutoksia johtamisessa, organisaatorakenteissa, henkilöstöjärjestelyissä sekä arjen toimintakäytännöissä. Näiden muutosten huolellinen valmistelu vaatisi pitkäjänteisyyttä ja organisatorista vakautta, joita ei tässä vaiheessa voida riittävästi varmistaa erityisesti pienemmissä ja maantieteellisesti hajautuneissa yksiköissä. Porvoon kaupungin opetussuunnitelman lähtökohtana on ollut se, että oppilas saa laadukasta opetusta omakielisessä opetusryhmässä pätevien opettajien johdolla. Kaksikielisen opetuksen toteuttaminen ja johtaminen samassa ryhmässä ja yhden rehtorin alaisuudessa vaatii opettajalta kelpoisuutta toimia opettajana molemmilla kielillä.

## **4. Sannäs skolan ja Grännäsin koulun tilalliset edellytykset**

Sannäs skolan tontin ja koulun lähialueiden mahdollisuuksia lisärakentamiseen on selvitetty, eikä selvitysten perusteella ole tunnistettu realistisia edellytyksiä koulurakennuksen laajentamiselle kyseisellä tontilla tai sen välittömässä läheisyydessä. Selvitysten mukaan tontin nykyinen rakennusoikeus on käytetty, urheilukentän alue on joen tulva-aluetta, läheinen hiekkaharju on vesien imeytysaluetta ja pohjoisen puolen yksityinen peltoalue on vedenjakelualuetta. Tämä rajoittaa merkittävästi mahdollisuuksia sijoittaa alueelle uutta koulutoimintaa tai laajentaa toimintaa sivistyskeskusmallin edellyttämällä tavalla.

Grännäsin koulun osalta oppilasmäärien kehitys ja nykyinen rakennuskanta eivät mahdollista lisäryhmien sijoittamista olemassa oleviin tiloihin. Jotta koulu voisi vastaanottaa uusia ryhmiä, koulun yhteyteen olisi välttämätöntä rakentaa erillinen lisärakennus vähintään kolmen opetusryhmän tarpeisiin. Tämä tarkoittaisi merkittävää investointia, joka ei ole perusteltu nykyisessä taloudellisessa tilanteessa eikä palveluverkkotarkastelun kokonaisuudessa.

Kaupunginvaltuusto on Epoon koulua koskevan päätöksenteon yhteydessä arvioinut myös alueen tulevia palveluratkaisuja. Käytettävissä olevien selvitysten mukaan nykyinen rakennuskanta ei mahdollista lisäryhmien sijoittamista ilman erillistä lisärakennusta. Tämä edellyttäisi merkittävää investointia, jota ei ole katsottu perustelluksi oppilasmäärien kehityksen, kaupungin taloudellisen tilanteen eikä palveluverkkoratkaisujen kokonaisuuden näkökulmasta. Kaupunginvaltuuston tekemä päätös Epoon koulun lakkauttamisesta perustuu olemassa olevan palveluverkon hyödyntämiseen. Käytettävissä olevien selvitysten perusteella ei ole katsottu olevan riittäviä toiminnallisia, taloudellisia eikä tilallisia perusteita Grännäsin koulun laajentamiselle tai uuden kaksikielisen sivistyskeskuksen toteuttamiselle.

## **5. Yhteistyön kehittäminen nykyisissä rakenteissa**

Kaupunki suhtautuu myönteisesti joustaviin ja tarkoituksenmukaisiin yhteistyömuotoihin suomen- ja ruotsinkielisen opetuksen välillä silloin, kun ne ovat pedagogisesti, toiminnallisesti ja taloudellisesti perusteltuja. Yhteistyötä voidaan jatkossakin kehittää esimerkiksi valinnaisaineissa, tilojen käytössä tai tukipalvelujen järjestämisessä nykyisten päätösten ja toimintamallien puitteissa ilman uusia organisatorisia rakenteita.

Suomen- ja ruotsinkielisten koulujen välillä tehdään tiivistä yhteistyötä tällä hetkellä muun muassa Hinthaaran sivistyskeskuksessa, Kanteletalossa ja Kulloon sivistyskeskuksessa.

Aloitteessa esitetyt tavoitteet, kuten kieliryhmien välisen yhteistyön lisäämistä, yhteisten tilojen tarkoituksenmukaista käyttöä sekä palveluiden yhteensovittamista, voidaan edistää myös nykyisissä rakenteissa ilman uusia organisatorisia ratkaisuja tai merkittäviä investointeja. Yhteistyön edelleen kehittäminen olemassa olevassa palveluverkossa on tässä vaiheessa tarkoituksenmukaisempi ja kustannustehokkaampi vaihtoehto kuin uusien kaksikielisten sivistyskeskusten suunnittelu.

### **Johtopäätös**

Edellä esitetyn perusteella erillisen suunnittelu- ja kustannusselvityksen käynnistämiseksi uusista kaksikielisistä sivistyskeskuksista Etelä- ja Itä-Porvoossa ei ole tässä vaiheessa riittäviä toiminnallisia, taloudellisia eikä tilallisia edellytyksiä.

Aloitteessa esitetyt ratkaisut ja niiden edellytyksiä on arvioitu useaan otteeseen osana kaupungin palveluverkkotarkasteluja sekä Epoon koulua koskevaa valmistelua vuonna 2026. Käytettävissä olevien selvitysten sekä niihin liittyneiden lapsivaikutusten arviointien perusteella ei ole ilmennyt sellaisia uusia toiminnallisia, taloudellisia tai tilallisia perusteita, jotka edellyttäisivät uuden erillisen suunnittelu- ja kustannusselvityksen käynnistämistä.

Kaupunginvaltuusto on vuonna 2026 tehnyt palveluverkkoa koskevia päätöksiä, jotka osaltaan linjaavat alueen koulupalveluiden tulevaa kehittämistä. Päätökset perustuvat laajaan valmisteluun, laajoihin vaikutusten arviointiin sekä käytettävissä olleisiin selvityksiin.

Sekä Grännäsin että Sannäsin alueiden osalta käytettävissä olevissa selvityksissä ei ole tunnistettu sellaisia toiminnallisia, taloudellisia tai tilallisia edellytyksiä, jotka puoltaisivat uusien kaksikielisten sivistyskeskusten suunnittelun käynnistämistä tai niihin liittyvien investointien valmistelua.

Aloitteessa esitetyt tavoitteet voidaan edistää tarkoituksenmukaisesti nykyisessä palveluverkossa kehittämällä edelleen kieliryhmien välistä yhteistyötä sekä yhteisten resurssien käyttöä. Aloite ei siten anna aihetta lisätoimenpiteisiin.